

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesāšanās Procedūras](#) > [Videokonferences](#) > [Pierādījumu iegūšana Videokonferencē](#) Portugal

Pierādījumu iegūšana videokonferencē

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Portugāle

1 Vai ir iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, vai nu piedaloties tiesai dalībvalstī, kas iesniedz pieprasījumu, vai minētās dalībvalsts tiesai pierādījumus iegūstot tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Saskaņā ar Portugāles tiesību aktiem tās tiesas tiesneša, kas iesniedz pieprasījumu, pienākums ir tieši iegūt pierādījumus no videokonferencē nopratināmām personām bez tās tiesas tiesneša līdzdalības, kas saņem pieprasījumu. Šis noteikums attiecas uz iekšējām lietām, kurās nopratināšanu veic, izmantojot videokonferenci. Šādu procedūru piemēro pārrobežu gadījumos, kad tās dalībvalsts tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, lūdz veikt nopratināšanu, izmantojot videokonferenci, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 25. novembra Regulas (ES) Nr. 2020/1783 19. pantu.

Pārrobežu gadījumos tās dalībvalsts tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, kā alternatīvu var lūgt veikt nopratināšanu, izmantojot videokonferenci, saskaņā ar minētās regulas 12.-14. pantu.

Galvenie valsts procesuālie noteikumi, kas reglamentē pierādījumu iegūšanu no ekspertiem, lieciniekiem un lietas dalībniekiem, izmantojot videokonferenci, ir šādi:

Eksperti

Ekspertus no uzņēmumiem, laboratorijām vai oficiāliem dienestiem nopratina telekonferencē viņu darba vietā (Civilprocesa kodeksa (*Código de Processo Civil*) 486. panta 2. punkts).

Liecinieki

Lieciniekus, kuru dzīvesvieta atrodas ārpus tiesas vai palātas atrašanās rajona, var nopratināt, izmantojot tehnoloģisko aprīkojumu, kas nodrošina audio un vizuālos sakarus reāllaikā no tiesas, palātas vai reģistrētām pašvaldības vai pagasta telpām vai citām publiskām ēkām teritorijā, kurā atrodas viņu dzīvesvieta (Civilprocesa kodeksa 502. pants).

Nopratināšanas dienā tiesas darbinieks vai tās iestādes ierēdnis, kurā tiek sniegta liecība, noskaidro liecinieku personas identitāti, savukārt turpmāko nopratināšanu veic tiesnesis, kas izskata lietu, un pušu pārstāvji, izmantojot tehnoloģisko aprīkojumu, kas nodrošina audio un vizuālos sakarus reāllaikā, bez tās vietas, kurā tiek sniegta liecība, tiesneša līdzdalības.

Neskarot starptautisko vai Eiropas tiesību aktu noteikumus, lieciniekus, kuru dzīvesvieta atrodas ārvalstīs, nopratina, izmantojot tehnoloģisko aprīkojumu, kas nodrošina audio un vizuālos sakarus reāllaikā, ja viņu dzīvesvietā ir vajadzīgais tehnoloģiskais aprīkojums.

Lietu izskatīšanā tiesās, kuras atrodas Lisabonas un Portu lielpilsētu teritorijās, nopratināšana, izmantojot

tehnoloģisko aprīkojumu, kas nodrošina audio un vizuālos sakarus reāllaikā, netiek veikta, ja liecinieka dzīvesvieta atrodas lielpilsētu teritorijā.

Tomēr, ja personai, kura sniedz liecību, nav iespējams vai ir ļoti sarežģīti savlaicīgi ierasties tiesā, tiesnesis ar abu pušu piekrišanu var noteikt, ka vajadzīgos paskaidrojumus pareiza lēmuma pieņemšanai attiecīgajā lietā var sniegt, izmantojot tālruni vai citus tiešo sakaru līdzekļus starp tiesu un liecību sniedzējo personu, ja izmeklējamo vai noskaidrojamo faktu būtība ir saderīga ar šo procedūru (Civilprocesa kodeksa 520. pants).

Puses

Civilprocesa kodeksa 502. panta noteikumus par liecības sniegšanu, izmantojot telekonferenci, piemēro lietas pusēm, kuru dzīvesvieta atrodas ārpus rajona vai autonomo apgabalu gadījumā – ārpus attiecīgās salas (Civilprocesa kodeksa 456. pants).

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Nav noteikti nekādi īpaši ierobežojumi. Portugāles tiesību aktos paredzēts, ka lieciniekus, lietas dalībniekus un ekspertus var nopratināt, izmantojot videokonferenci, kā noteikts iepriekš minētajās tiesību normās.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Sk. atbildi uz iepriekšējo jautājumu.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Parasti personu nopratināšana, izmantojot videokonferenci, notiek tiesā. Tomēr oficiālo dienestu ekspertu nopratināšana, izmantojot videokonferenci, notiek viņu darba vietā. Izņēmuma gadījumā apstākļos, kas minēti Civilprocesa kodeksa 520. pantā (citēts atbildē uz 1. jautājumu), tiesa var nopratināt videokonferences režīmā personu, kura atrodas citā vietā, nevis tiesā.

5 Vai ir atļauts ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja ir – vai ir pieejamas atbilstošās iekārtas?

Jā, nopratināšanu, kas veikta, izmantojot videokonferenci, vienmēr ieraksta, izmantojot tiesas esošo skaņu ieraksta sistēmu, kā norādīts Portugāles Civilprocesa kodeksa 155. pantā.

6 Kādā valodā būtu jānotiek tiesas sēdei: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 12.–14. pantu; un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 19.–21. pantu?

Ja Portugāle ir dalībvalsts, kas saņem pieprasījumu, valodu, kādā notiek nopratināšana, var noteikt, ņemot vērā konkrētos apstākļus.

a) Ja pieprasījums iesniegts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 2020/1783 12.–14. pantu, lieto portugāļu valodu. Ārvalstnieki nopratināšanā var lietot citu valodu, ja viņi neprot portugāļu valodu. Šajā gadījumā tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē par šo faktu tiesu, kas saņem pieprasījumu, lai tā var nodrošināt tulka klātbūtni tiesā, kas saņem pieprasījumu.

b) Ja pieprasījums iesniegts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 2020/1783 19.–21. pantu, lieto valodu, kas paredzēta tās tiesas dalībvalsts tiesību aktos, kas iesniedz pieprasījumu. Ja jānopratina personas, kuras nepārvalda šo valodu, tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem nodrošināt tulka klātbūtni tiesā, kura iesniedz pieprasījumu. Kā alternatīvu tiesa, kura iesniedz pieprasījumu, var lūgt Portugāles tiesai (kas saņem pieprasījumu) nodrošināt tulka klātbūtni tiesā, kas saņem pieprasījumu.

Visos a) un b) apakšpunktā minētajos gadījumos, kuros jānodrošina tulka klātbūtne tās dalībvalsts tiesā, kas iesniedz pieprasījumu, tiesa, kura saņem pieprasījumu, lūdz tās dalībvalsts tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, apmaksāt tulka pakalpojumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 2020/1783 22. panta 2. punkta noteikumiem.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu un kur viņiem būtu jāatrodas, a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 12.–14. pantu; un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 19.–21. pantu?

Šī informācija ir sniegta atbildē uz 6. jautājumu.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai, a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 12.–14. pantu; un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 19.–21. pantu? Attiecībā uz abiem variantiem — nosakot uzklaušanās dienu, cik daudz laika būtu jāatvēl, lai persona paziņojumu saņemtu pietiekami savlaicīgi?

Saskaņā ar Portugāles tiesību aktiem personas nopratināšanas procesa un pavēstes par ierašanos tiesā nosūtīšanas procedūru reglamentē Portugāles Civilprocesa kodeksa 7. panta 3. punkts, 172. panta 5. un 6. punkts, 220. pants, 247. panta 2. punkts, 251. panta 1. punkts, 417., 507., 508. un 603. pants.

Parasti tiesas kancelejas uzdevums ir pēc savas iniciatīvas paziņot lieciniekiem, ekspertiem, lietas dalībniekiem un to pārstāvjiem dienu un laiku, kad tiem jāierodas uz tiesas sēdi saskaņā ar tiesas rīkojumu. Īpaši gadījumā, kad lietas dalībnieks pieprasa liecinieka nopratināšanu, izmantojot videokonferenci, tiesas kancelejas uzdevums ir nosūtīt pavēsti attiecīgajam lieciniekam.

Paziņojumu ar uzaicinājumu lieciniekiem, ekspertiem un citām personām (piemēram, tulkam vai tehniskajam konsultantam) ierasties tiesā nosūta ar ierakstītu vēstuli, kurā norāda tiesas sēdes dienu, vietu un iemeslu. Paziņojuma nodošanu uzskata par izpildītu arī tad, ja saņēmējs atsakās pieņemt vēstuli; pasta pakalpojumu sniedzējs to attiecīgi reģistrē.

Paziņojumu ar uzaicinājumu lietas dalībniekam ierasties uz tiesas sēdi vai liecību sniegšanu nosūta kā attiecīgajam lietas dalībniekam adresētu ierakstītu vēstuli, kurā norāda tiesas sēdes dienu, vietu un iemeslu. Ja šajā gadījumā lietas dalībnieks ir izraudzījies advokātu vai ja lietas dalībnieku vienlaikus pārstāv advokāts un jurists, paziņojumu nosūta arī minētajam advokātam un juristam.

Lietas dalībnieku pārstāvjiem paziņojumu nosūta elektroniski saskaņā ar ministrijas 2013. gada 26. augusta Īstenošanas rīkojuma (*Portaria*) Nr. 280/2013 25. pantu. Paziņojuma izdošanas datums tiek apstiprināts IT sistēmā.

Likumā nav skaidri noteikts, cik dienas pirms tiesas sēdes jānosūta paziņojums. Visos iepriekš minētajos gadījumos paziņojuma nodošanu uzskata par izpildītu trešajā dienā pēc tā reģistrēšanas vai nosūtīšanas elektroniskā veidā. Ja trešā diena nav darbdiena, paziņojuma nosūtīšanu uzskata par izpildītu pirmajā darbdienā pēc minētās trešās dienas. Tādējādi praktisku apsvērumu dēļ jāievēro vismaz iepriekš minētais nosūtīšanas termiņš attiecībā pret tiesas sēdes dienu, lai paziņojuma nosūtīšanu var uzskatīt par pienācīgi izpildītu.

Steidzamos gadījumos lieciniekus, citas personas, lietas dalībniekus vai to pārstāvjus var uzaicināt (vai atcelt uzaicinājumu) uz tiesas sēdi, nosūtot telegrammu vai izmantojot tālruni vai citus līdzīgus telekomunikācijas līdzekļus. Saziņu pa tālruni vienmēr reģistrē lietas protokolā un rakstiski apstiprina.

Ja uzaicinātā persona neierodas uz tiesas sēdi, šīs personas pienākums ir attaisnot savu neierašanos dienā, kad notiek attiecīgā tiesas sēde vai piecu dienu laikā (kalendārās dienas, ja pēdējā diena nav darbdiena, termiņu pagarina līdz nākamajai darbdienai).

Portugāles tiesību aktos nav paredzēti piespiedu pasākumi gadījumos, kad persona neierodas uz tiesas sēdi. Ja liecinieks neierodas uz tiesas sēdi pēc tam, kad ir ticis pienācīgi informēts, un nepamato savu neierašanos juridiski noteiktajā termiņā, viņam piespriež naudas sodu, un tiesnesis var izdot rīkojumu par liecinieka piespiedu atvešanu. Minētos soda līdzekļus nepiemēro, ja tiesas sēde tiek atlikta citu iemeslu dēļ, nevis liecinieka neierašanās dēļ. Ja eksperts vai cita persona neierodas uz tiesas sēdi pēc tam, kad ir pienācīgi informēta, un ja šī persona nepamato savu neierašanos juridiski noteiktajā termiņā, tai piemēro naudas sodu. Ja kāda no lietā iesaistītajām pusēm neierodas uz tiesas sēdi pēc tam, kad ir pienācīgi informēta, un ja tā nepamato savu neierašanos juridiski noteiktajā termiņā, tai piespriež naudas sodu, un tiesa var brīvi interpretēt lietas dalībnieka neierašanos pierādījumu iegūšanas nolūkā. Turklāt, ja tiesa uzskata, ka lietas dalībnieka atteikums ierasties uz tiesas sēdi padara neiespējamu pierādīšanas pienākuma izpildi, tiesa var uzlikt pierādīšanas pienākumu otram lietas dalībniekam.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās būtu jāapmaksā?

Videokonferences sistēmas izmantošana ir bez maksas.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši noprotinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka tās dalība ir brīvprātīga?

Ja Portugāles tiesa ir tiesa, kas iesniedz pieprasījumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 2020/1783 19. pantu, tā paziņo noprotināmajai personai par ierašanos noteiktā tiesā citā dalībvalstī (kas saņem pieprasījumu), nosūtot pavēsti pa pastu, izmantojot vienu no metodēm, kas attiecīgi minētas atbildē uz 8. jautājumu. Iespēja nosūtīt paziņojumu pa pastu ir paredzēta 2007. gada 13. novembra Regulas (EK) Nr. 1393/2007 14. pantā. Šajā paziņojumā noprotināmo personu informē par to, ka tās ierašanās uz noprotināšanu ir brīvprātīga.

Ja Portugāles tiesa ir tiesa, kas saņem pieprasījumu, tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, pienākums ir nosūtīt paziņojumu noprotināmajām personām un informēt tās, ka ierašanās uz noprotināšanu ir brīvprātīga.

Tiesā, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesā, kas saņem pieprasījumu, savstarpēji vienojas, ka paziņojumu noprotināmajai personai un informēšanu par to, ka ierašanās uz noprotināšanu, ir brīvprātīga, var veikt tās dalībvalsts tiesā, kas saņem pieprasījumu. Praksē tā var notikt neatkarīgi no tā, vai Portugāles tiesa ir tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, vai tiesa, kas saņem pieprasījumu.

11 Kāda ir noprotināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Noprotināšanai noteiktajā laikā tiesas darbinieks pārbauda, vai noprotināmā persona ir ieradusies, un informē par to tiesnesi, kas veiks noprotināšanu, vai tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, ja tā veic tiešu noprotināšanu.

Ja noprotināšanu veic Portugāles tiesas tiesnesis, sākoties procedūrai un pirms persona sniedz liecību, veic šādus pasākumus: i) persona, kas sniedz liecību, liecinieks vai eksperts nodod tiesnesim zvērestu; ii) tiesnesis uzdod iepriekšējus jautājumus, lai noskaidrotu noprotināmās personas identitāti.

Tiesnesis var veikt iepriekšēju iztaujāšanu noprotināmās personas identitātes noskaidrošanas nolūkā, lūdzot nosaukt personas vārdu/uzvārdu, profesiju, adresi, ģimenes stāvokli un citus faktus, ko tiesnesis uzskata par vajadzīgiem personas identificēšanas nolūkā.

Lai novērtētu liecības ticamību, tiesnesis arī izvaicā noprotināmo personu, vai šī persona ir kāda lietas dalībnieka

radnieks, draugs vai ienaidnieks un vai šī persona ir tieši vai netieši ieinteresēta lietā.

Ja iepriekšējas iztaujāšanas laikā tiesnesis secina, ka liecinieks nav piemērots nopratināšanai vai ka viņš nav persona, kas būtu jānopratina, šim lieciniekam liedz iespēju sniegt liecību. Liecinieks nav piemērots liecības sniegšanai, ja, neņemot vērā to, ka viņam nav psihisku traucējumu, viņam trūkst dabisku spēju (fizisku vai garīgu spēju) sniegt liecību.

Iepriekšēja iztaujāšana arī ļauj tiesnesim pārbaudīt gadījumus, kuros saskaņā ar Portugāles civilprocesa kodeksu liecinieki vai lietas dalībnieki var atteikties sniegt liecību.

Atbilstīgi Portugāles Civilprocesa kodeksa 497. pantam no pierādījumu sniegšanas liecinieka statusā var atteikties šādas personas (izņemot lietās, kurās jāapliecina bērna dzimšana vai nāve):

- a) augšupējie radnieki lietās, kurās iesaistīti viņu pēcnācēji, audžuvecāki lietās, kurās iesaistīti viņu adoptētie bērni, un otrādi;
- b) vīratēvs/sievastēvs vai vīramāte/sievasmāte lietā, kurā iesaistīts viņa/viņas znots vai vedekla, un otrādi;
- c) laulātie vai bijušie laulātie lietās, kurās iesaistīts otrs laulātais vai bijušais laulātais;
- d) kopdzīves partneri vai personas, kuras dzīvojušas kopā līdzīgi kā laulātie pāri, lietās, kurās iesaistīts viens no partneriem.

Tiesneša pienākums ir informēt iepriekš minētās personas, ka tām ir tiesības atteikties no pierādījumu sniegšanas.

Personas, kurām jāievēro dienesta, valsts amatpersonu vai valsts noslēpuma neizpaušanas pienākums, atbrīvo no pierādījumu sniegšanas attiecībā uz faktiem, ko ietver šāds noslēpums. Šādos gadījumos tiesnesis pārbauda šāda atbrīvojuma likumību un, ja uzskata par vajadzīgu, atceļ noslēpuma neizpaušanas pienākumu.

Lietā iesaistītās puses var sniegt pierādījumus tikai saistībā ar personiskiem faktiem. Civillietā nav atļauts lietā iesaistītai pusei kā pierādījumus izmantot noziedzīgu vai nelikumīgu rīcību, saistībā ar kuru minētā puse ir atbildētāja krimināllietā.

12 Kādas prasības ir piemērojamas zvēresta nodošanai un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja zvērests ir vajadzīgs tiešai pierādījumu iegūšanai saskaņā ar Pierādījumu iegūšanas regulas 19.-21. pantu?

Portugāles tiesību aktos ir paredzēti šādi noteikumi.

- Pirms liecības sniegšanas tiesnesis izskaidro nopratināmajai personai sniedzamā zvēresta morālo nozīmi un pienākumu sniegt patiesu liecību, kā arī brīdina par sankcijām, kas piemērojamas par nepatiesas liecības sniegšanu.
- Pēc tam tiesnesis lūdz liecinieku nodot šādu zvērestu: *“Zvēru pie sava goda, ka teikšu patiesību un tikai patiesību.”*
- Atteikšanās nodot zvērestu ir līdzvērtīga atteikumam sniegt pierādījumus; abos gadījumos piemēro sodu par necienīgu izturēšanos pret tiesu, ja vien tas nav pamatoti, un tiesnesis attiecīgi piespiež šai personai sodu.

Ja citas dalībvalsts tiesa tieši iegūst pierādījumus no Portugāles, izmantojot videokonferenci, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 2020/1783 19.-21. pantu, tās dalībvalsts tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, informē Portugāles tiesu (kas saņem pieprasījumu) par personas, kura sniegs liecību, šādiem identitātes datiem: vārds un uzvārds, profesija, adrese, ģimenes stāvoklis un cita informācija, ko uzskata par vajadzīgu personas identifikācijas nolūkā; statuss, kādā persona tiks nopratināta (piemēram, lietas dalībnieks, liecinieks, eksperts, tehniskais konsultants); valoda, kuru lieto šī persona; un tas, vai ir vajadzīgs uzaicināt tulku uz tiesu, kas saņem pieprasījumu.

Minētie dati ir vajadzīgi, lai Portugāles tiesa (kas saņem pieprasījumu) var, no vienas puses, veikt pasākumus

tulka pakalpojumu nodrošināšanai un, no otras puses, pārbaudīt, vai noplatināmā persona ir ieradusies uz videokonferenci norādītajā laikā.

Tomēr, ņemot vērā, ka Portugāles tiesas tiesnesis neiesaistās tiesvedībā, zvērestu videokonferencē nodot tās dalībvalsts tiesas tiesnesim, kas iesniedz pieprasījumu. Tas pats attiecas uz iepriekšējo iztaujāšanu, ja tāda tiek veikta, un uz jautājumiem, kas saistīti ar piemērotību liecināšanai, atteikumu sniegt pierādījumus vai liecinieka atbrīvošanu no pierādījumu sniegšanas, un kurus izskata tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, tiesnesis, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 2020/1783 19. panta 8. punktā.

13 Kādi ir pasākumi, lai nodrošinātu, ka videokonferences vietā atrodas kontaktpersona, ar kuru var sazināties tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, un persona, kas tiesas sēdes dienā ir pieejama videokonferenču iekārtu izmantošanai un jebkādu tehnisku problēmu risināšanai?

Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu un tiesa, kura saņem pieprasījumu (tiklīdz to noteikusi centrālā iestāde), izveido tiešus sakarus videokonferences plānošanas nolūkā un nosaka arī dienu, kad tiks veikta iepriekšēja pārbaude.

Praktisku apsvērumu dēļ, kad vien iespējams, minēto pārbaudi ir vēlams veikt pirms paziņojuma nosūtīšanas lieciniekam; šajā nolūkā pārbaudes dienu plāno pietiekami savlaicīgi, lai varētu laikus nosūtīt paziņojumu lieciniekam.

Dienā, kad notiek videokonferences pārbaude un noplatināšana videokonferences režīmā, katras tiesas zālē atrodas IT tehniskais speciālists, telekomunikāciju tehniskais speciālists vai tiesas darbinieks, kuram ir atbilstīgas zināšanas.

Portugālē Tiesu iestāžu finanšu vadības un infrastruktūras institūts (*Instituto de Gestão Financeira e Estruturas da Justiça* jeb *IGFEJ*) ir izveidojis īpašu komandu, kas pieejama videokonferenču rīkošanai tiesās.

Organizatorisku apsvērumu dēļ, kad vien iespējams, *IGFEJ* ir jāinformē par sistēmas pārbaudes dienu un noplatināšanas dienu, paziņojot par to trīs dienas iepriekš. Tas sniedz *IGFEJ* iespēju pārbaudīt, vai ir nodrošināti videokonferenču nepieciešamie tehniskie apstākļi, lai varētu nekavējoties novērst sakaru traucējumus starp tiesu iestādēm un uzraudzītu videokonferences sistēmas pārbaudes.

Videokonferences plānošana citā dalībvalstī pēc Portugāles tiesas pieprasījuma

Portugāles tiesa (kas iesniedz pieprasījumu) vispirms lūdz *IGFEJ* izveidot videokonferences rīkošanai vajadzīgos tehniskos apstākļus, novērst jebkādus sakaru traucējumus starp tiesu iestādēm un uzraudzīt videokonferences sistēmas pārbaudes.

Lai novērstu tehniskas problēmas, Portugāles tiesa lūdz tās dalībvalsts tiesu, kas saņem pieprasījumu, iecelt kādu no sava videokonferenču nodrošināšanas dienesta darbiniekiem par atbildīgo personu, kura uzrauga sistēmas pārbaudes un/vai nodrošina vajadzīgo tehnisko palīdzību sadarbībā ar portugāļu tehniskajiem speciālistiem.

Ja Portugāles tiesas ir tās, kas iesniedz pieprasījumu, tās bieži lūdz palīdzību Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komerclietās kontaktpunktam Portugālē, kurš tieši sazinās ar tiesu iestādēm, kas saņem pieprasījumu, lai plānotu videokonferences pārbaudes un norises dienu. Ja kontaktpunkts saņem informāciju par tehniskām problēmām, tas tieši sazinās ar komandām, kuras atbild par videokonferences nodrošināšanu katrā no iesaistītajām dalībvalstīm, pieprasot vajadzīgo savienojumu, informāciju vai tehniskos pielāgojumus un attiecīgi informējot iesaistītās tiesu iestādes. Tas ļauj pārvarēt valodas barjeras un nodrošināt sekmīgu videokonferences norisi.

Videokonferences plānošana Portugāles tiesā pēc citas dalībvalsts pieprasījuma

Portugālē Tiesu administrācijas ģenerāldirektorāts (*Direcção-Geral da Administração da Justiça* jeb *DGAJ*) ir centrālā iestāde, kas ir atbildīga par citu dalībvalstu pieprasījumu saņemšanu un apstiprināšanu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 2020/1783 19. pantu. Tiklīdz pieprasījums ir ticis pieņemts, *DGAJ* norāda tās dalībvalsts tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, Portugāles tiesu (kas saņem pieprasījumu), kurā notiks videokonference. Pēc tam

tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesa, kura saņem pieprasījumu, savstarpēji nepastarpināti vienojas par dienu, kad tiks veikta pirmā sistēmas pārbaude, un dienu, kad notiks noplatināšana videokonferences režīmā.

Tiesu administrācijas ģenerāldirektorāts kā centrālā iestāde veicina tiešu saziņu starp tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesu, kura saņem pieprasījumu, kā arī sazinās ar *IGFEJ* videokonferenču nodrošināšanas atbalsta komandu, lai novērstu visas tehniskās problēmas. Turklāt Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komercietās kontaktpunkts Portugālē var arī pēc pieprasījuma sekmēt vajadzīgo saziņu.

Izmantojot tiešos sakarus, tiesas var rezervēt videokonferences telpu un izraudzīties personālu tehnisko savienojumu izveidei un videokonferences norises uzraudzīšanai attiecīgi tiesā, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesā, kura saņem pieprasījumu. Parasti Portugālē izraugās tiesas darbinieku, kuram ir atbilstīgas zināšanas, un ir vēlams, lai viņam palīdz Portugāles tiesas IT tehniskais speciālists.

Ja videokonference noris *IP*, to obligāti rīko Portugālē. Šajā saistībā Portugāles tiesa savlaicīgi lūdz *IGFEJ* nodrošināt ārējo savienojumu.

Ja videokonferences rīko, izmantojot tālruņa līniju (*ISDN*), savienojumu ar Portugāles tiesām var izveidot no citu dalībvalstu tiesām.

Ja radušās tehniskas problēmas, Portugāles tiesas IT tehniskais speciālists vai *IGFEJ* tehniskais speciālists var sniegt vajadzīgo palīdzību.

14 Kāda papildu informācija (ja ir) nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu?

Tiesa, iesniedzot videokonferences pieprasījumu, L veidlapas 12. ailē norāda, ka tā vēlas iegūt pierādījumus, izmantojot sakaru tehnoloģijas, kas norādītas N veidlapā, abas veidlapas ir ietvertas Regulas (ES) Nr. 2020/1783 pielikumā. Savukārt N veidlapā norāda šādu informāciju.

1. Tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, izmantotā videokonferences aprīkojuma tehniskie dati, proti:

- sakaru protokols (piemēram, H.323, H.320);
- video protokoli (piemēram, H.261, H.263 un H.264);
- audio protokoli (piemēram, G.711a, G.711u, G.722, G.729);
- satura koplietošanas protokols, ja vajadzīgs [piemēram, H.239 vai BFCP (SIP)];
- drošība: H.235 un attiecīgais atbalstītais šifrējums;
- maksimālais atbalstītais joslas platums;
- savrupais serveris, MCU vai vārteja;
- *MCU* vai vārtejas gadījumā norāda, vai tai ir *IVR*.

2. Tiesas *ISDN* un vai publiskā *IP* savienojuma dati.

Videokonferences tehniskā informācija ir šāda:

Izmantotais sakaru protokols: H.323.

Drošība: H.235 *AES*.

Maksimālais atbalstītais joslas platums: 256kbps.

3. Pieprasījums ieplānot videokonferences sistēmas pārbaudi pirms pierādījumu sniegšanas.

4. Personas, kas nodrošinās videokonferences norises atbalstu (vēlams, tiesas darbinieks kopā ar IT vai telekomunikāciju tehnisko speciālistu, kas nodrošina palīdzību tiesai), vārds un uzvārds un kontaktinformācija (tālrunis, fakss un e-pasts).

5. Kā alternatīva *ISDN* vai *IP* savienojumiem un lai pārvarētu sakaru ierobežojumus, kas izriet no tīkla un ugunsmūra iestatījumiem, tiesās uzstādītās iekārtas ļauj izmantot tādas platformas kā "Webex", "Zoom", "Teams" vai "Skype", lai izveidotu videokonferenču savienojumus.

Šajā gadījumā tiesām, kuras piedalās videokonferencē, būtu iepriekš jāvienojas par izmantojamo platformu, jo Portugāles tiesu amatpersonai būs jālūdz vietējam IT tehnikam videokonferenču iekārtās uzstādīt nepieciešamo programmatūru.

Jebkurā gadījumā vienmēr iepriekš jāpieprasa pieslēguma pārbaude, lai pārlicinātos, vai ir nepieciešama tehniska iejaukšanās.

Saistītās saites

[Civilprocesa kodekss](#)

[Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 25. novembra Regula \(ES\) Nr. 2020/1783](#)

N.B.

Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās kontaktpunktam, tiesām, kā arī citām struktūrām un iestādēm šajā faktu lapā sniegtā informācija nav saistoša. Ir jāiepazīstas ar spēkā esošajiem tiesību aktiem. Šī informācija tiek sistemātiski atjaunota, un tiek ņemtas vērā attīstības tendences judikatūras interpretācijā.

■ Lapa atjaunināta: 26/03/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.